

HØJESTERETS DOM

afsagt torsdag den 14. maj 2020

Sag BS-41492/2019-HJR
(1. afdeling)

A
(advokat Martin Laursen, beskikket)

mod

Sydøstjyllands Politi
(advokat Henrik Nedergaard Thomsen)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Horsens den 19. juni 2018 (BS 150-715/2015) og af Vestre Landsrets 14. afdeling den 16. april 2019 (BS-23651/2018-VLR).

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Jon Stokholm, Poul Dahl Jensen, Henrik Waaben, Michael Rekling og Kristian Korfits Nielsen.

Påstande

Appellanten, A, har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb end 98.100 kr. og mere subsidiært stadfæstelse.

Indstævnte, Sydøstjyllands Politi, har nedlagt påstand om, at A skal betale 179.850 kr., subsidiært 138.975 kr., mere subsidiært et mindre beløb end 138.975 kr., men højere end 98.100 kr., og mest subsidiært stadfæstelse, alt med rente fra den 22. maj 2015.

Supplerende sagsfremstilling

I den erklæring af 25. februar 2014, der som anført i byrettens dom blev afgivet af speciallæge i psykiatri Claus Refshammer til brug for den daværende Arbejdsskadestyrelses vurdering af Bs méngrad, anføres bl.a.:

”Konklusion:

... B har udviklet kroniske psykiske problemfelter med karakter af kronificeret posttraumatisk belastningsreaktion eller nærmere personlighedsændring efter katastrofeoplevelse. Tilstanden har nu været uændret tilstede igennem 4 år og må vurderes at have stationær karakter. Samlet set har B udviklet et omfattende og varigt/stationært funktions-/erhvervsevnetab.

...

B’s fysiske/psykiske helbredsproblematik og hans erhvervsevnetab er alene betinget af følger efter overfaldet natten til 21. februar 2009.”

Den erklæring af 6. maj 2014, som speciallæge i neurokirurgi Leif Christensen afgav til brug for Arbejdsskadestyrelses vurdering af Bs méngrad, vedrørte fysiske gener som følge af voldsepisoden den 21. februar 2009. I erklæringen henvises der for så vidt angår de psykiske gener til erklæringen fra speciallæge Claus Refshammer.

Ved brev af 6. marts 2017 anmodede Erstatningsnævnet Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om en genvurdering af Bs varige mén. Af brevet fremgår, at Erstatningsnævnet var blevet opmærksom på, at B ifølge de lægelige akter ikke kun havde været udsat for vold i 2009, men også efterfølgende havde været involveret i voldsepisoder. Nævnet anmodede på denne baggrund Arbejdsmarkedets Erhvervssikring om at vurdere, om der er årsagssammenhæng mellem tilskadekomsten og Bs gener, herunder om de øvrige voldelige episoder vurderes at have haft betydning for hans tilstand. Nævnet henledte særligt opmærksomheden på, at speciallæge i psykiatri Claus Refshammer i sin erklæring om Bs psykiske gener var blevet anmodet om at vurdere psykiske traumatiske påvirkninger, herunder vurdere skadefølgerne i forhold til hans daværende helbredstilstand, og at Claus Refshammer i sin erklæring ikke angiver at have inddraget de efterfølgende voldsepisoder.

Erstatningsnævnet fulgte brevet op ved en telefonisk henvendelse til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring den 21. marts 2017, hvor bl.a. baggrunden for den ønskede genvurdering af det varige mén blev drøftet. Den telefoniske henvendelse er omtalt i brev af 12. juli 2017 fra Erstatningsnævnet til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvor det bl.a. fremgår:

”Erstatningsnævnet oplyste, at der efter Nævnets opfattelse ikke var sket en korrekt inddragelse af de for sagen tilgængelige oplysninger, hvilket Arbejdsmarkedets Erhvervssikring bekræftede og dernæst fremsendte kopi af sagens lægeark.

Heraf fremgår følgende:

”02 JUN 2014, JTM

020614: Den psykiatriske speciallægeerklæring beskriver entydigt at det psykiske mén er en følge af overfaldet 210209, og jeg synes egentlig at neurokirurgen tilslutter sig dette, selv om der senere har været endnu 3 overfald. På den baggrund er jeg mest stemt for at vi holder os til 20 % psykisk mén som følge af overfaldet 210209.

...

07 MAR 2014, STP

Bilag: 28

Ingen forudbestående psykiske lidelse. 5 år efter UT symptomer i form af angst, undgåelsesadfærd, utryk ved at færdes i byen, søvnforstyrrelser, natlige angst anfald, mareridt, kognitive vanskeligheder, anspændthed, følelsesmæssig ustabilitet, irritabilitet, periodisk grådlibilitet. Gennemført uddannelse, men aktuelt sygemeldt.

Psykisk mén 20 % svt middelsvær PTSD, J.1.3.

...”

Det er således klart anført, at der ved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering af ansøgers varige mén ikke er inddraget ansøgerens faktuelle lægelige forhold, idet de voldelige episoder den 18-05-2010, den 14-11-2011, den 20-06-2012 og den 30-09-2012 ikke er blevet inddraget i speciallægeerklæringen fra Claus Refshammer.

På denne baggrund er det nævnets opfattelse, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings afgørelse om ansøgerens varige mén af 13-10-2014 ikke er foretaget på baggrund af de korrekte faktuelle oplysninger, hvorfor vurderingen ikke kan lægges til grund.”

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgav på denne baggrund den 28. juni 2018 en ny vejledende udtalelse, der som anført i landsrettens dom fastholdt vurderingen af Bs varige mén til 55 %, heraf 20 % for psykiske gener, idet de yderligere overfald i 2010, 2011 og 2012 efter Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings lægefaglige vurdering ikke havde medført en nævneværdig forværring af Bs psykiske tilstand.

Retsgrundlag

Den dagældende offererstatningslov (lovbekendtgørelse nr. 688 af 28. juni 2004 med senere ændringer) indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

”§ 6 a. Ved afgørelser om erstatning efter denne lov finder dansk rets almindelige regler om skadevolderens erstatningsansvar, herunder om nedsættelse eller bortfald af erstatning på grund af skadelidtes eller af dødes medvirken til skaden eller accept af risikoen for skade, tilsvarende anvendelse.

...

§ 11. Afgørelse om erstatning træffes af et nævn, der nedsættes af justitsministeren.

...

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter nævnets forretningsorden og regler om indgivelse af ansøgning.

...

§ 13. Nævnet kan ikke behandle en ansøgning, der er indgivet over 2 år efter, at lovovertrædelsen er begået, medmindre der foreligger særlige grunde.

Stk. 2. Hvis der i sagen er afsagt dom, regnes fristen i stk. 1, fra dommen var endelig. Hvis politiet har efterforsket sagen, uden at der efterfølgende er rejst straffesag, regnes fristen fra tidspunktet for politiets afgørelse om indstilling af efterforskningen.

Stk. 3. Nævnet kan ikke behandle en ansøgning, hvis nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse og det nye krav fremsættes, mere end 2 år efter at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af dette krav, medmindre der foreligger særlige grunde.

...

§ 17. Staten indtræder, i det omfang der ydes erstatning, i skadelidtes krav mod skadevolderen.”

Offererstatningsordningen blev oprindelig indført ved lov nr. 277 af 26. maj 1976. Det pågældende lovforslag bygger på betænkning nr. 751/1975 om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, som indeholder et lovudkast med bl.a. følgende bemærkninger:

"Til § 17

Efter forslaget indtræder staten i det omfang, der er betalt erstatning, i skadelidtes krav mod skadevolderen. Spørgsmålet om, hvorvidt regres skal gøres gældende, afgøres af justitsministeriet, så vidt muligt efter indstilling fra nævnet ...

Bestemmelsen vil formentlig kun sjældent få praktisk betydning.

Hvis skadelidte ikke får hele sit tab dækket af staten ... vil skadelidte kunne gøre sit restkrav gældende mod skadevolderen."

Den dagældende forretningsorden for Erstatningsnævnet, jf. bekendtgørelse nr. 824 af 26. juni 2013, indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"§ 7. Skadevolderen anses efter det almindelige forvaltningsretlige partsbegreb ikke som part i Erstatningsnævnets sag.

...

§ 12. Samtidig med sagens afgørelse sender nævnet en kopi af afgørelsen til politimesteren (politidirektøren) i den politikreds, hvor anmeldelsen af lovovertrædelsen har fundet sted, så vidt muligt med en vejledende indstilling om, hvorvidt der bør gøres regres mod skadevolderen."

I Justitsministeriets cirkulæreskrivelse af 24. februar 1998 til politiet og anklagemyndigheden om behandling af sager om regres ved udbetaling af erstatning til ofre for forbrydelser hedder det bl.a.:

"Ifølge § 17 i lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser indtræder staten i det omfang, der ydes erstatning, i skadelidtes krav mod skadevolder.

Justitsministeriet bemyndigede ved cirkulæreskrivelse af 24. april 1987 politiet til bl.a. at træffe afgørelse om alle spørgsmål vedrørende regres

hos skadevolder i forbindelse med udbetaling af erstatning og godtgørelse i medfør af loven.

Spørgsmålet om behandlingen af disse sager har på baggrund af en række konkrete henvendelser været genstand for principielle overvejelser i Justitsministeriet.

Justitsministeriet har i den anledning udarbejdet et notat om visse forvaltningsretlige spørgsmål i forbindelse med regreskrav over for skadevoldere efter lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser. ...

Det fremgår af notatet, at det er Justitsministeriets opfattelse, at politimesteren (politidirektøren) – i de tilfælde, hvor skadelidtes krav på erstatning fra skadevolderen ikke er afgjort ved dom – hverken er forpligtet eller berettiget til at lægge den erstatningsretlige vurdering, som Erstatningsnævnet har foretaget, uprøvet til grund i regressagen. Det gælder, uanset om skadevolderen har gjort indsigelse mod nævnets erstatningsretlige vurdering eller ej. Politimesteren (politidirektøren) er således forpligtet til at foretage en individuel vurdering af, om der skal rejses regreskrav mod skadevolderen.

Ved politimesterens (politidirektørens) beslutning om, hvorvidt sagen skal forfølges i forhold til skadevolderen, finder dansk rets almindelige regler om skadevolderens erstatningsansvar anvendelse, jf. lovens § 6 a.

Efter Justitsministeriets opfattelse er sager om regres over for skadevolderen ikke afgørelsessager i forvaltningslovens forstand, hvorfor bestemmelsen om partshøring i lovens § 19 ikke finder anvendelse.

I Justitsministeriets vejledning om forvaltningsloven (1986), pkt. 105, anføres imidlertid, at der også bør foretages partshøring i tilfælde, hvor der ikke består en retlig pligt til det. Dette gælder, "hvor parten skønnes at kunne have nogen interesse i at få lejlighed til at se og eventuelt kommentere afgørelsesgrundlaget, medmindre hensynet til offentlige eller andre private interesser taler imod det".

Skadevolder anses ikke for part i Erstatningsnævnets sag og får efter det oplyste som altovervejende hovedregel heller ikke i praksis på andet grundlag lejlighed til at udtale sig over for nævnet. Det må på den baggrund antages, at skadevolder normalt ikke er bekendt med, at der har verseret en sag for Erstatningsnævnet.

Politimesteren (politidirektøren) bør derfor i almindelighed give skadevolderen lejlighed til at fremkomme med en udtalelse, inden politimesteren (politidirektøren) beslutter, om der skal rejses regreskrav mod skadevolderen.”

Anbringender

A har anført navnlig, at sagen angår prøvelse af Sydøstjyllands Politis afgørelse af 22. april 2015, hvor der i medfør af offererstatningslovens § 17 blev rejst regreskrav over for ham. Baggrunden for regreskravet er Erstatningsnævnets afgørelse af 30. oktober 2014 om at tilkende B yderligere godtgørelse for varigt mén på 22 %. Politiets afgørelse om regres er som udgangspunkt uadskillelig fra den underliggende nævnsafgørelse om erstatningsudbetaling, jf. forudsætningsvis UfR 2015.944 H. Der skal ske en tilbundsgående prøvelse af politiets afgørelse om at rejse regreskrav, og dette nødvendiggør en stillingtagen til, om grundlaget for kravet – i form af nævnets afgørelse – er gyldigt og korrekt. Denne prøvelse må omfatte en stillingtagen til, om Erstatningsnævnet er gået ud over rammerne i offererstatningslovens § 13, stk. 3, ved at have imødekommet Bs anmodning om yderligere mén godtgørelse. Retspraksis viser også, at domstolene foretager en tilbundsgående prøvelse af politiets regreskrav, jf. FED 2004.2594 Ø, UfR 2006.356 V og UfR 2012.2170 V.

Skadelidtes ansøgning om mén godtgørelse for psykiske gener blev fremsat for sent over for Erstatningsnævnet, og nævnet burde derfor have afvist kravet med henvisning til offererstatningslovens § 13, stk. 3. Efter diagnosekriterierne for PTSD gælder der et krav om, at symptomer skal optræde inden for seks måneder efter den traumatiske oplevelse, jf. WHO's diagnoseklassifikation ICD-10 og speciallæge Kurt Bjerregaard Stages besvarelse af spørgsmål 4 i skønserklæringen af 22. januar 2018. Hvis skadelidte havde udviklet PTSD efter episoden den 21. februar 2009, skulle han dermed have oplevet symptomer på PTSD senest den 21. august 2009, og han burde senest samme dato have indset eksistensen af et krav på varigt mén for psykiske gener, jf. § 13, stk. 3. Den 2-årige ansøgningsfrist efter § 13, stk. 3, udløb således den 21. august 2011. Kravet om mén godtgørelse for psykiske gener blev imidlertid først fremsat den 14. januar 2013. Erstatningsnævnet havde dermed kun hjemmel til at behandle ansøgningen, hvis der forelå særlige grunde, jf. § 13, stk. 3. Det må kræve en udtrykkelig stillingtagen fra Erstatningsnævnet for at anvende denne dispensationsmulighed. Ansøgningsfristen efter § 13 er ikke nævnt i nævnets afgørelse af 30. oktober 2014, og der er således ikke med den lovkrævede udtrykkelighed taget stilling til spørgsmål om at se bort fra overskridelsen af fristen. Nævnet har ganske enkelt overset problemet. Der kan ikke rettes op på fejl i nævnets afgørelse ved, at politiet indbringer et regreskrav for domstolene. Domstolene kan ikke rette op på forhold, som vedrører udøvelsen af forvaltningsretligt skøn.

Skadelidtes krav på 2 % mængodtgørelse for yderligere fysiske gener fra venstre øje burde ligeledes have været afvist af Erstatningsnævnet, da der ikke ved fremsættelsen af kravet den 14. januar 2013 var fremkommet væsentlige nye oplysninger siden nævnets seneste afgørelse herom den 20. februar 2012. Betingelserne for genoptagelse efter erstatningsansvarslovens § 11 var således ikke opfyldt.

Erstatningsnævnets afgørelse af 30. oktober 2014 lider dermed af en væsentlig materiel mangel, og politiet har således ikke noget gyldigt grundlag for regreskravet.

Politiet har ikke bevist, at der er årsagssammenhæng mellem episoden den 21. februar 2009 og skadelidtes udvikling af PTSD. Der skal derfor under alle omstændigheder ske frifindelse for den del af politiets krav, som vedrører mængodtgørelse for psykiske gener.

Der er ingen oplysninger om, at skadelidte havde psykiske symptomer i tiden efter episoden den 21. februar 2009. Den tidligste angivelse af psykiske symptomer er i skadelidtes egen læges journal den 2. januar 2012. Skadelidte havde talrige henvendelser til egen læge i den mellemliggende periode uden angivelse af psykiske symptomer. Der blev endvidere udarbejdet en lægeerklæring til Erstatningsnævnet med det specifikke formål at angive symptomer efter episoden den 21. februar 2009 uden angivelse af nogen psykiske symptomer.

Da skadelidte første gang begyndte at udvikle psykiske symptomer i januar 2012, havde han været udsat for yderligere to overfald, der førte til hospitalsbesøg. Da han fik stillet diagnosen PTSD af speciallæge Claus Refshammer i erklæringen af 25. februar 2014, havde han været udsat for endnu et overfald. Der gik således næsten tre år fra episoden den 21. februar 2009 til de første psykiske symptomer viste sig, og der var tre relevante konkurrerende skadesårsager, da speciallæge Claus Refshammer udarbejdede sin erklæring. Disse overfald omtales ikke i Claus Refshammers erklæring, og hans konklusion må derfor tilside-sættes.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings (tidligere Arbejdsskadestyrelsens) vejledende udtalelse af 10. juni 2014 om, at skadelidte har et psykisk mén på 20 % forårsaget af voldsepisoden den 21. februar 2009, baserer sig alene på konklusionen i Claus Refshammers erklæring. Da hans konklusion hviler på et mangelfuldt grundlag, foreligger der et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at tilside-sætte Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vurdering, sådan som det er sket i

byret og landsret. Heller ikke skønserklæringen fra speciallæge Kurt Bjerregaard Stage kan lægges til grund, idet den bygger på en antagelse om, at Claus Refshammer ved sin undersøgelse har konstateret symptomdebut inden for de første seks måneder.

A har for Højesteret ikke gjort gældende, at der skal ske nedsættelse af erstatningen efter offererstatningslovens § 6 a, eller at skadelidte har udvist egen skyld.

Sydøstjyllands Politi har anført navnlig, at staten efter offererstatningslovens § 17 er berettiget til at søge regres på baggrund af skadelidtes krav mod skadevolderen og dermed på baggrund af almindelige formueretlige principper. Regresadgangen forudsætter alene, at der er ydet erstatning, og at skadelidte i øvrigt ville have et tilsvarende krav mod skadevolderen, dog med den modifikation, at statens regreskrav har en særlig retsstilling, når det kommer til forældelse, jf. UfR 2015.944 H. A kan således ikke påberåbe sig de særlige betingelser, som loven opstiller for at opnå adgang til erstatning i medfør af offererstatningsordningen.

Grundlaget for politiets regreskrav er Erstatningsnævnets afgørelse af 30. oktober 2014, men politiet har ikke til opgave at efterprøve nævnets afgørelse. Politiet skal alene påse, at der er et tilstrækkeligt grundlag for at gøre regres mod gerningsmanden, og skal ikke forholde sig til, om der i forbindelse med sagens behandling ved nævnet har været grundlag for at dispensere fra de regler, der f.eks. gælder i forhold til anmeldelse af et krav efter offererstatningsloven. Spørgsmålet om rettidig anmeldelse efter offererstatningslovens § 13 rækker derfor ud over det, der kan prøves i denne sag. Prøvelsen omfatter alene de indsigelser, som A kunne rette mod skadelidte, hvis skadelidte havde rettet sit krav direkte mod A, og sådanne indsigelser ville aldrig omfatte de formelle regler i offererstatningsloven, herunder lovens § 13, som kun finder anvendelse i sagen ved Erstatningsnævnet, hvor A ikke er part. Hertil kommer, at Erstatningsnævnet konkret ikke har mulighed for at varetage sine interesser, da nævnet ikke er part i retssagen. Der er derfor ikke grundlag for at påse gyldigheden af nævnets afgørelse, jf. UfR 2006.1717 H.

Hvis Højesteret finder, at gyldigheden af Erstatningsnævnets afgørelse kan påses under denne sag, bestrides det, at det fremsatte regreskrav hviler på en ugyldig afgørelse. A har ikke dokumenteret, at Erstatningsnævnets afgørelse af 30. oktober 2014 skulle være behæftet med klare fejl eller mangler, der kan føre til afgørelsens ugyldighed. Afgørelsen kan ikke anses som ugyldig af den grund, at det ikke i afgørelsen udtrykkeligt er anført, om der er dispenseret i henhold til offererstatningslovens § 13, stk. 3. Det er efter bestemmelsen ikke et

krav, at en sådan dispensation udtrykkeligt skal fremgå af afgørelsen. Der er i et sådant tilfælde tale om en begunstigende afgørelse for skadelidte – der i modsætning til skadevolder er part i sagen ved Erstatningsnævnet – i hvilken forbindelse der ikke stilles krav om begrundelse, jf. forvaltningslovens § 22. Erstatningsnævnet har haft hjemmel til at dispensere, hvilket også er det, landsretten konstaterer i sin dom.

Det må endvidere antages, at Erstatningsnævnet end ikke havde behov for at dispensere. Skadelidte anmodede ved brev af 14. januar 2013 Erstatningsnævnet om at genoptage sagen vedrørende mén, dels for fysiske gener, da skadelidte oplevede store genepåvirkninger i form af hovedpine og kuldepåvirkninger, efter han havde fået fjernet sit øje, dels for psykiske gener, som havde været forsøgt behandlet ved psykolog. Der var på dette tidspunkt ikke gået to år fra det tidligste tidspunkt, hvor skadelidte indså eller burde have indset, at han havde endnu et krav i anledning af overfaldet, hvilket tidligst kan have været, da skadelidte fik fjernet sit øje den 16. december 2011 og blev henvist til psykolog den 2. januar 2012. Der er ikke grundlag for at antage, at skadelidte allerede inden for de første seks måneder efter overfaldet havde kendskab til sit krav. Det er korrekt, at symptomer på en PTSD-diagnose kan være til stede kort tid efter en given hændelse, men det er først efter længere tid, at man kan vurdere, om der vil være tale om varige gener, da behandling i mange tilfælde vil få symptomerne til at forsvinde eller optræde i mindre grad.

Der er årsagssammenhæng mellem As strafbare handling og skadelidtes varige mén, jf. herved Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings (tidligere Arbejdsskadestyrelsens) vejledende udtalelser af 10. juni 2014 og 28. juni 2018. Der skal foreligge et sikkert grundlag for at tilsidesætte Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledende udtalelser om méngrad, og A har ikke tilvejebragt et sådant grundlag. Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har været bekendt med de øvrige overfald og har udtrykkeligt inddraget disse i sin vurdering. De foreliggende speciallægeerklæringer er foranlediget indhentet af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, og speciallægerne må derfor også have været i besiddelse af opdragsskrivelserne og akterne, herunder oplysningerne om de senere overfald. Der er således ikke grundlag for at antage, at der skulle være afgivet urigtige oplysninger eller tilbageholdt oplysninger for speciallæge Claus Refshammer.

Hvis Højesteret kommer til, at der ikke kan gives politiet medhold i den principale påstand, bør A forpligtes til at betale 138.975 kr. svarende til 3/4 af ménet på 20 % vedrørende psykiske gener med tillæg af 2 % mén for de fysiske gener, og han bør i hvert fald skulle betale et større beløb end de 98.100 kr., som landsretten har tilkendt. Det skyldes, at overfaldet den 21. februar 2009 har været den

udløsende faktor for skadelidtes psykiske gener og dermed må anses for at være den overvejende årsag til skadelidtes samlede symptombillede.

Højesterets begrundelse og resultat

Baggrund og problemstillinger

A blev ved landsrettens dom af 25. august 2009 fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 245 ved den 21. februar 2009 at have tildelt B et slag i hovedet med et ølglas, der knustes ved slaget, hvorved B mistede synet på venstre øje og fik flere flænger i ansigtet. I december 2011 blev øjet bortopereret.

Erstatningsnævnet har ved en række afgørelser tilkendt B godtgørelse for varigt mén svarende til en méngrad på 55 %, heraf 35 % for fysiske gener og 20 % for psykiske gener. A har anerkendt, at politiet har regresadgang for udbetalt godtgørelse svarende til en méngrad på 33 % for fysiske gener, og sagen handler således om differencen på 22 % for psykiske gener (20 %) og for fysiske gener (2 %), som blev tilkendt ved Erstatningsnævnets afgørelse af 30. oktober 2014.

Sydøstjyllands Politi besluttede den 22. april 2015 at følge en indstilling fra Erstatningsnævnet om at gøre regres gældende over for A for differencebeløbet, som udgør 179.850 kr.

A har anført, at Sydøstjyllands Politi er afskåret fra at gøre regres gældende, fordi Bs anmodning om yderligere mén godtgørelse blev fremsat for sent over for Erstatningsnævnet, jf. offererstatningslovens § 13, stk. 3. Nævnet har i sin afgørelse ikke forholdt sig til dispensation fra fristen og burde ikke have behandlet anmodningen. A har endvidere anført, at politiet er afskåret fra at gøre regres for de 2 % vedrørende fysiske gener, fordi betingelserne efter erstatningsansvarslovens § 11 for at genoptage denne del af sagen ikke var opfyldt. Endelig har han anført, at der ikke er årsagssammenhæng mellem voldsudøvelsen i februar 2009 og den del af Sydøstjyllands Politis regreskrav, som omfatter psykiske gener.

Indsigelserne vedrørende Erstatningsnævnets afgørelse

Efter offererstatningslovens § 11 træffer Erstatningsnævnet afgørelse om erstatning til skadelidte efter offererstatningsordningen. Efter den dagældende § 13, stk. 3, kan nævnet ikke behandle en ansøgning, hvis nævnet tidligere har behandlet erstatningskrav fra samme ansøger vedrørende samme lovovertrædelse, og det nye krav fremsættes mere end 2 år efter, at ansøgeren indså eller burde indse eksistensen af dette krav, medmindre der foreligger særlige grunde.

Spørgsmålet er, om A under regressagen kan gøre indsigelse gældende vedrørende Erstatningsnævnets behandling af skadelidtes krav.

I det omfang der ydes erstatning efter offererstatningsordningen, indtræder staten i skadelidtes krav mod skadevolderen, jf. offererstatningslovens § 17. Højesteret finder, at det følger af bestemmelsen, at skadevolder i en regressag har samme indsigelser over for staten, som skadevolder ville have i en erstatnings-sag direkte mellem skadelidte og skadevolder. Skadevolder kan dermed gøre gældende, at dansk rets almindelige regler om en skadevolders erstatningsansvar ikke er opfyldt, herunder at der ikke foreligger årsagssammenhæng mellem lovovertrædelsen og skadelidtes skade. Højesteret finder endvidere, at der under en sådan efterfølgende regressag mod skadevolder ikke kan ske en prøvelse af, om Erstatningsnævnets afgørelse er ugyldig f.eks. på grund af manglende overholdelse af fristregler. Det bemærkes herved, at det som anført er skadelidtes krav mod skadevolderen, som staten indtræder i, og at regreskravets berettigelse derfor beror på en prøvelse af skadelidte krav og ikke af gyldigheden af Erstatningsnævnets afgørelse.

As indsigelser vedrørende offererstatningslovens § 13 og vedrørende erstatningsansvarslovens § 11 kan herefter ikke føre til, at staten er afskåret fra at gøre regres gældende mod ham.

Årsagssammenhæng

Højesteret tiltræder, at det i den foreliggende sag er tilstrækkeligt til at statuere årsagssammenhæng, at det bedømmes som mere sandsynligt, at skaden ikke ville være indtrådt uden volden, end at skaden ville være indtrådt også uden volden, jf. herved Højesterets dom af 16. april 2002 (UfR 2002.1496).

Den daværende Arbejdsskadestyrelse (nu Arbejdsmarkedets Erhvervssikring) har i en vejledende udtalelse af 10. juni 2014 vurderet, at der er årsagssammenhæng mellem voldsepisoden i februar 2009 og de psykiske gener, som B er tilkendt mén godtgørelse for. Denne vurdering bygger bl.a. på en erklæring fra speciallæge i psykiatri Claus Refshammer og en erklæring fra speciallæge i neurokirurgi Leif Christensen. Sidstnævnte erklæring angår alene Bs fysiske gener og henviser i øvrigt til Claus Refshammers erklæring for så vidt angår de psykiske gener. I Claus Refshammers erklæring konkluderes det, at Bs psykiske gener i form af PTSD alene er betinget af følger efter voldsepisoden i februar 2009. Erklæringen omtaler imidlertid ikke, at B havde været udsat for tre efterfølgende overfald i 2010, 2011 og 2012, og Højesteret finder, at det ikke kan lægges til grund, at Claus Refshammer har været bekendt med disse overfald, jf. herved også Erstatningsnævnets brev af 12. juli 2017 til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

På denne baggrund og når henses til skønserklæringen fra speciallæge i psykiatri Kurt Bjerregaard Stage, herunder navnlig besvarelsen af spørgsmål nr. 5, 6, 9 og 10, finder Højesteret ligesom landsretten, at det må lægges til grund, at Bs psykiske gener er en følge af alle fire overfald, og at der dermed er grundlag for at tilsidesætte Arbejdsskadestyrelsens vurdering af 10. juni 2014. Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings udtalelse af 28. juni 2018, hvor det fastholdes, at det samlede mén på 20 % for psykiske gener er en følge af voldsepisoden i februar 2009, kan ikke føre til en anden vurdering.

Højesteret tiltræder efter en samlet vurdering, at den méngrad for psykiske gener, der relaterer sig til voldsepisoden i 2009, er fastsat til 10 %.

Konklusion og sagsomkostninger

Højesteret stadfæster landsrettens dom.

Efter sagens udfald finder Højesteret, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for Højesteret til den anden part eller til statskassen.

THI KENDES FOR RET:

Landsrettens dom stadfæstes.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger for Højesteret til den anden part eller til statskassen.